

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

Кафедра адміністративного права та процесу факультету №1

РОБОЧА ПРОГРАМА

з навчальної дисципліни

«Основи адміністративно-юрисдикційної діяльності»

професійно-теоретична підготовка
первинної професійної підготовки поліцейських
з робітничої професії 5162 «Поліцейський»

спеціалізація: *«органи досудового розслідування»*

кваліфікація: *слідчий;*

спеціалізація: *«патрульна поліція»*

кваліфікація: *поліцейський підрозділів превентивної діяльності;*

спеціалізація: *«кримінальна поліція»*

кваліфікація: *оперуповноважений; поліцейський кіберполіції*

**Вінниця
2023**

УДК 342.9
Р 58

*Рекомендовано до друку Науково-методичною радою
Харківського національного університету внутрішніх справ
(протокол №7 від 30.08.2023 р.)*

Рецензенти:

1. Старший інспектор з комунікації Харківського РУП №2 ГУНП в Харківській області, кандидат юридичних наук, доцент, підполковник поліції Резанов С.А.

2. Завідувач кафедри правоохоронної діяльності та поліціїстики факультету №6 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, професор Панова І.В.

Розробники:

1. Завідувач кафедри адміністративного права та процесу факультету №1, доктор юридичних наук, професор Салманова О.Ю.

2. Доцент кафедри адміністративного права та процесу факультету №1, кандидат юридичних наук, доцент Казанчук І.Д.

Р 58 Робоча програма з навчальної дисципліни «Основи адміністративно-юрисдикційної діяльності» первинної професійної підготовки поліцейських з робітничої професії 5162 «Поліцейський» / Укладачі: О. Ю. Салманова, І. Д. Казанчук. – Харків, ХНУВС, 2023. 29 с.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 1,6 Загальна кількість годин – 48 Кількість тем – 13	спеціалізація: «органи досудового розслідування» кваліфікація: слідчий; спеціалізація: «патрульна поліція» кваліфікація: поліцейський підрозділів превентивної діяльності; спеціалізація: «кримінальна поліція» кваліфікація: оперуповноважений; поліцейський кіберполіції перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Навчальний курс – 1 (денна) Семестр – 1 (денна) Види підсумкового контролю: іспит (денна) - 1 семестр
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
денна форма навчання Лекції – 32 годин; Семінарські заняття – 0 годин; Практичні заняття – 16 годин; Самостійна робота – 0 годин Індивідуальні завдання: <i>навчальними планами не передбачено</i>	заочна форма навчання навчальними планами не передбачено Індивідуальні завдання: <i>навчальними планами не передбачено</i>	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи адміністративно-юрисдикційної діяльності» є набуття та засвоєння курсантами ґрунтовних знань щодо змісту та особливостей адміністративно-юрисдикційної діяльності, з'ясування предмету адміністративної юрисдикції; визначення нормативно-правових засад здійснення адміністративно-юрисдикційної діяльності підрозділами Національної поліції України; поняття складу адміністративного правопорушення; поняття та принципів адміністративної відповідальності, особливостей притягнення до адміністративної відповідальності різних категорій осіб; поняття, видів та порядку накладення адміністративних стягнень; завдань та видів провадження у справах про адміністративні правопорушення; характеристики стадій провадження у справах про адміністративні правопорушення; повноважень Національної

поліції України щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення і накладення адміністративних стягнень; процесуального статусу осіб, які беруть участь у провадженні в справах про адміністративні правопорушення; характеристики заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення та підстав їх застосування; вивчення законодавства про адміністративні правопорушення та матеріалів юридичної практики, формування у них прикладних навичок та умінь застосовувати набуті знання у конкретній ситуації.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Основи адміністративно-юрисдикційної діяльності» є надання курсантам ґрунтовних знань з основних теоретико-правових положень стосовно змісту, особливостей та правового регулювання адміністративно-юрисдикційної діяльності; визначення адміністративно-правового спору як предмета адміністративної юрисдикції; визначення поняття адміністративного правопорушення та адміністративної відповідальності; визначення мети та видів адміністративних стягнень; окреслення змісту повноважень Національної поліції України щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення і накладення адміністративних стягнень; характеристики стадій провадження в справах про адміністративні правопорушення; правової характеристики видів та змісту процесуальних документів у провадженні у справах про адміністративні правопорушення; розвитку та закріплення у курсантів навичок самостійної творчої роботи, аналізу чинного адміністративного законодавства та правозастосовної практики.

Міждисциплінарні зв'язки: «Адміністративне право», «Адміністративний процес», «Адміністративна відповідальність», «Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції».

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати: основні теоретико-правові положення, що характеризують зміст та основні ознаки адміністративно-юрисдикційної діяльності як виду державно-владної діяльності; систему суб'єктів адміністративної юрисдикції; поняття, ознаки і склад адміністративного правопорушення; законодавче регулювання адміністративної відповідальності як правового результату адміністративно-юрисдикційної діяльності; поняття, мету та види адміністративних стягнень, порядок і строки їх накладення; характеристику юридичних складів окремих адміністративних правопорушень; порядок здійснення провадження в справах про адміністративні правопорушення; процесуальний статус осіб, які беруть участь у провадженні в справах про адміністративні правопорушення; загальну характеристику заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення; повноваження Національної поліції України щодо здійснення провадження в справах про адміністративні правопорушення;

вміти: грамотно застосовувати понятійно-категоріальний апарат, нормативно-правову лексику і спеціальну термінологію; застосовувати положення Кодексу України про адміністративні правопорушення та інші

норми чинного адміністративного законодавства України в конкретних правових ситуаціях; тлумачити положення окремих його статей; кваліфікувати конкретні адміністративні правопорушення; аргументовано висловлювати власну правову позицію з використанням посилань на нормативно-правові акти, судову практику, матеріали роз'яснювального характеру державних органів; визначати підвідомчість окремих адміністративних проступків; правильно застосовувати заходи забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення; складати відповідні адміністративно-процесуальні документи, зокрема, протокол про адміністративне правопорушення та постанову про накладення адміністративного стягнення.

Форма підсумкового контролю – **екзамен**.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 48 годин/1.6 кредити ECTS.

3. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА №1. «Поняття, зміст та особливості адміністративно-юрисдикційної діяльності. Адміністративне правопорушення. Адміністративна відповідальність».

Поняття та основні ознаки адміністративно-юрисдикційної діяльності. Поняття «адміністративна юрисдикція» та її ознаки. Адміністративно-правовий конфлікт (спір) як предмет адміністративної юрисдикції. Адміністративно-юрисдикційна діяльність як важлива складова адміністративної діяльності органів та підрозділів Національної поліції України.

Поняття та ознаки адміністративного правопорушення. Юридичний склад адміністративного правопорушення.

Поняття та принципи адміністративної відповідальності.

Обставини, що виключають адміністративну відповідальність. Обставини, що обтяжують та пом'якшують адміністративну відповідальність.

Адміністративна відповідальність неповнолітніх, посадових осіб, суддів, адвокатів, поліцейських, іноземців та осіб без громадянства. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх.

Поняття, мета та види адміністративних стягнень. Загальні правила накладення адміністративного стягнення. Строки накладення та погашення адміністративного стягнення.

ТЕМА №2. «Повноваження поліції щодо провадження у справах про адміністративні правопорушення».

Повноваження Національної поліції України щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення і накладення адміністративних стягнень.

Повноваження Національної поліції України щодо можливості складання протоколів про адміністративні правопорушення.

Поняття, завдання та принципи провадження у справах про адміністративні правопорушення. Види проваджень у справах про адміністративні правопорушення. Поняття та зміст стадій провадження у справах про адміністративні правопорушення. Докази у справі про адміністративні правопорушення. Обставини, за яких провадження в справі про адміністративні правопорушення не може бути розпочато, а розпочате підлягає закриттю. Обставини, які звільняють від адміністративної відповідальності.

ТЕМА №3. «Правовий статус учасників провадження в справах про адміністративні правопорушення. Їх права та обов'язки».

Поняття та види осіб, які беруть участь у провадженні в справах про адміністративні правопорушення. Органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення, та їх компетенція.

Процесуальний статус особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, її права та обов'язки та особливості їх реалізації.

Процесуальний статус інших учасників провадження в справах про адміністративні правопорушення (свідок, потерпілий, захисник, експерт, перекладач).

ТЕМА №4. «Заходи забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення».

Загальна характеристика заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення. Процесуальний порядок, підстави та особливості адміністративного затримання особи. Строки адміністративного затримання особи. Процесуальне оформлення адміністративного затримання особи.

Підстави та процесуальні особливості тимчасового вилучення посвідчення водія. Підстави та процесуальні особливості тимчасового затримання транспортного засобу. Підстави та порядок відсторонення осіб від керування транспортним засобом.

Підстави та процесуальний порядок огляду водіїв на стан алкогольного, наркотичного та іншого сп'яніння. Підстави та процесуальний порядок приводу особи, яка притягається до адміністративної відповідальності. Процесуальний порядок та особливості застосування процедури доставлення правопорушника.

ТЕМА №5. «Процесуальні документи у справах про адміністративні правопорушення».

Види та зміст процесуальних документів у провадженні у справах про адміністративні правопорушення. Процесуальні документи, що фіксують фактичні обставини у справах про адміністративні правопорушення.

Процесуальні документи, які забезпечують провадження у справах про адміністративні правопорушення. Матеріали, які додаються до протоколу про адміністративне правопорушення

ТЕМА №6. «Адміністративні правопорушення в галузі охорони здоров'я населення».

Незаконне виробництво, придбання, зберігання, перевезення, пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів без мети збуту в невеликих розмірах. Ухилення особи, хворої на наркоманію, від медичного огляду на наявність наркотичного сп'яніння.

Порушення встановлених законодавством вимог щодо заняття народною медициною (цілительством).

Незаконний посів або незаконне вирощування снотворного маку.

ТЕМА №7. «Адміністративні правопорушення, що посягають на власність».

Дрібне викрадення чужого майна шляхом крадіжки, шахрайства, привласнення чи розтрата. Особливості кваліфікації та розмежування адміністративного правопорушення за ст. 51 КУпАП від кримінальних правопорушень, пов'язаних із правом власності.

ТЕМА №8. «Адміністративні правопорушення в галузі житлових прав громадян, житлово-комунального господарства та благоустрою».

Нормативно-правове регулювання питань, пов'язаних з адміністративними правопорушеннями в галузі житлових прав громадян, житлово-комунального господарства та благоустрою. Характеристика правил благоустрою населених пунктів. Права та обов'язки громадян у сфері благоустрою.

Порушення правил тримання собак і котів: характеристика складу адміністративного правопорушення.

Адміністративна відповідальність за порушення правил паркування транспортного засобу та повноваження поліцейського в цій сфері.

ТЕМА №9. «Адміністративні правопорушення в галузі торгівлі».

Характеристика порушення правил торгівлі і надання послуг працівниками торгівлі, громадського харчування та сфери послуг, громадянами, які займаються підприємницькою діяльністю. Характеристика порушення правил торгівлі пивом, алкогольними, слабоалкогольними напоями і тютюновими виробами. Характеристика порушення правил торгівлі на ринках. Склад правопорушення «торгівля з рук у невстановлених місцях». Адміністративна відповідальність за порушення правил про валютні операції.

Особливості адміністративної відповідальності за порушення порядку провадження господарської діяльності.

ТЕМА №10. «Адміністративні правопорушення, що посягають на громадський (публічний) порядок та громадську безпеку».

Характеристика адміністративного правопорушення «дрібне хуліганство». Стрільба з вогнепальної, холодної металевий чи пневматичної зброї, пристроїв

для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії в населених пунктах і в невідведених для цього місцях або з порушенням установленого порядку.

Склад правопорушення «куріння тютюнових виробів у заборонених місцях». Розпивання пива, алкогольних, слабоалкогольних напоїв у заборонених законом місцях або поява у громадських місцях у п'яному вигляді.

Характеристика адміністративного правопорушення «виготовлення, зберігання самогону та апаратів для його вироблення».

Порушення вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів України щодо захисту населення від шкідливого впливу шуму чи правил додержання тиші в населених пунктах і громадських місцях.

Характеристика адміністративного правопорушення «доведення неповнолітнього до стану сп'яніння». Порушення порядку перебування дітей у закладах, у яких провадиться діяльність у сфері розваг, або закладах громадського харчування. Особливості кваліфікації азартних ігор, ворожіння у громадських місцях та заняття проституцією.

Характеристика адміністративного правопорушення «завідомо неправдивий виклик спеціальних служб».

Склад правопорушення «несплата аліментів». Невиконання батьками або особами, що їх замінюють, обов'язків щодо виховання дітей.

Особливості кваліфікації адміністративного правопорушення за вчинення домашнього насильства. Булінг: поняття та адміністративна відповідальність.

ТЕМА №11. «Адміністративні правопорушення, що посягають на встановлений порядок управління».

Злісна непокоря законному розпорядженню або вимозі поліцейського, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону, військовослужбовця.

Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 червня 1992 року №8 «Про застосування судами законодавства, що передбачає відповідальність за посягання на життя, здоров'я, гідність та власність суддів і працівників правоохоронних органів».

Участь громадян в охороні громадського (публічного) порядку і державного кордону. Повноваження членів громадських формувань з охорони громадського (публічного) порядку і державного кордону. Види громадських формувань з охорони громадського (публічного) порядку. Публічні заклики до невиконання вимог поліцейського чи посадової особи військової служби правопорядку у Збройних Силах України. Порушення порядку організації і проведення зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій.

Порушення правил адміністративного нагляду.

Порушення громадянами порядку придбання, зберігання, передачі іншим особам або продажу вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї. Порушення громадянами строків реєстрації (перереєстрації) нагородної, вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і правил взяття її на облік. Ухилення від реалізації вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів.

Порушення працівниками торговельних підприємств (організацій) порядку продажу вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів. Порушення працівниками підприємств, установ, організацій правил зберігання або перевезення вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів.

ТЕМА №12. «Адміністративні правопорушення, що посягають на здійснення народного волевиявлення та встановлений порядок його забезпечення».

Порушення обмежень щодо ведення передвиборної агітації, агітація в день здійснення народного волевиявлення. Здійснення передвиборної агітації особою, участь якої у передвиборній агітації заборонена законом. Проведення передвиборної агітації поза строками, встановленими законом. Проведення передвиборної агітації в місцях, заборонених законом. Здійснення передвиборної агітації у формах і засобах, що суперечать Конституції або законам України. Інше порушення встановлених законом обмежень щодо ведення передвиборної агітації.

Виготовлення або розповсюдження друкованих матеріалів, передвиборної агітації, які не містять відомостей про установу, що здійснила друк, їх тираж, інформацію про осіб, відповідальних за випуск. Порушення порядку розміщення агітаційних матеріалів чи політичної реклами або розміщення їх у заборонених законом місцях.

ТЕМА №13. «Адміністративні правопорушення на транспорті, в галузі шляхового господарства і зв'язку».

Порушення водієм правил керування транспортним засобом, правил користування ремнями безпеки або мотошоломами. Перевищення встановлених обмежень швидкості руху, проїзд на заборонний сигнал регулювання дорожнього руху та порушення інших Правил дорожнього руху.

Керування транспортним засобом особою, яка не має відповідних документів на право керування таким транспортним засобом або не пред'явила їх для перевірки, або стосовно якої встановлено тимчасове обмеження у праві керування транспортним засобом. Керування транспортним засобом або суднами особами, які перебувають у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр №1							
Тема №1: Поняття, зміст та особливості адміністративно-юрисдикційної діяльності. Адміністративне правопорушення. Адміністративна відповідальність	4	2	0	2	0	0	Іспит
Тема №2: Повноваження поліції щодо провадження у справах про адміністративні правопорушення	2	2	0	0	0	0	
Тема №3: Правовий статус учасників провадження в справах про адміністративні правопорушення. Їх права та обов'язки	2	2	0	0	0	0	
Тема №4: Заходи забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення	6	4	0	2	0	0	
Тема №5: Процесуальні документи у справах про адміністративні правопорушення	6	4	0	2	0	0	
Тема №6: Адміністративні правопорушення в галузі охорони здоров'я населення	2	2	0	0	0	0	
Тема №7: Адміністративні правопорушення, що посягають на власність	2	2	0	0	0	0	
Тема №8: Адміністративні правопорушення в галузі житлових прав громадян, житлово-комунального господарства та благоустрою	2	2	0	0	0	0	
Тема №9: Адміністративні правопорушення в галузі торгівлі	4	2	0	2	0	0	
Тема №10: Адміністративні правопорушення, що посягають на громадський (публічний) порядок та громадську безпеку	10	4	0	6	0	0	

Тема №11: Адміністративні правопорушення, що посягають на встановлений порядок управління	4	2	0	2	0	0
Тема №12: Адміністративні правопорушення, що посягають на здійснення народного волевиявлення та встановлений порядок його забезпечення	2	2	0	0	0	0
Тема №13: Адміністративні правопорушення на транспорті, в галузі шляхового господарства і зв'язку	2	2	0	0	0	0
Всього за I семестр	48	32	0	16	0	0
Разом	48	32	0	16	0	0

4.1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (заочна форма навчання) – навчальними планами не передбачено

4.1.3. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання
Навчальними планами не передбачено

5. Індивідуальні навчально-дослідні завдання

5.1.1. Теми рефератів

1. Поняття та особливості адміністративно-юрисдикційної діяльності органів та підрозділів Національної поліції України.
2. Адміністративна відповідальність як вид юридичної відповідальності: поняття, ознаки та особливості.
3. Характеристика принципів адміністративної відповідальності.
4. Відмежування адміністративних проступків від злочинів, кримінальних та дисциплінарних проступків.
5. Поняття, значення та структура юридичного складу адміністративного проступку, його види.
6. Підстави та порядок звільнення від адміністративної відповідальності.
7. Особливості притягнення до адміністративної відповідальності поліцейських та військовослужбовців.
8. Особливості притягнення до адміністративної відповідальності неповнолітніх.
9. Загальна характеристика адміністративних правопорушень в галузі охорони праці і здоров'я населення.
10. Визначте склад ст. 44-1 КУпАП (ухилення від медичного огляду особи, хворої на наркоманію).
11. Загальна характеристика адміністративних правопорушень, що посягають на власність.
12. Загальна характеристика адміністративних правопорушень у сфері охорони природи, використання природних ресурсів, охорони культурної спадщини.

13. Загальна характеристика адміністративних правопорушень в промисловості, будівництві та у сфері використання паливно-енергетичних ресурсів.

14. Загальна характеристика адміністративних правопорушень на транспорті, в галузі шляхового господарства і зв'язку.

15. Порушення вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів України щодо захисту населення від шкідливого впливу шуму чи правил додержання тиші в населених пунктах і громадських місцях.

16. Загальна характеристика адміністративних правопорушень в галузі житлових прав громадян, житлово-комунального господарства та благоустрою.

17. Загальна характеристика військових адміністративних правопорушень.

18. Загальна характеристика адміністративних правопорушень, пов'язаних з корупцією.

19. Визначте склад ст. 172-20 КУпАП (розпивання алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вживання наркотичних засобів військовослужбовцями).

20. Загальна характеристика адміністративних правопорушень, що посягають на громадський порядок і громадську безпеку.

21. Визначте склад статті 173-4 КУпАП (булінг учасників освітнього процесу).

22. Загальна характеристика адміністративних правопорушень, що посягають на встановлений порядок управління.

23. Адміністративне видворення за межі України іноземних громадян та осіб без громадянства за вчинення адміністративних правопорушень.

24. Особливості накладення, оскарження та виконання адміністративних стягнень у вигляді попередження.

25. Особливості накладення, оскарження та виконання адміністративних стягнень у вигляді штрафу.

26. Особливості накладення, оскарження та виконання адміністративних стягнень у вигляді оплатного вилучення предмету, що став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення.

27. Особливості накладення, оскарження та виконання адміністративних стягнень у вигляді конфіскації предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення.

28. Особливості накладення, оскарження та виконання адміністративних стягнень у вигляді позбавлення спеціального права, наданого даному громадянинуві.

29. Особливості накладення, оскарження та виконання адміністративних стягнень у вигляді громадських робіт.

30. Особливості накладення, оскарження та виконання адміністративних стягнень у вигляді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

31. Особливості накладення, оскарження та виконання адміністративних стягнень у вигляді виправних робіт.

32. Особливості накладення, оскарження та виконання адміністративних стягнень у вигляді суспільно-корисних робіт.

33. Особливості накладення, оскарження та виконання адміністративних стягнень у вигляді адміністративного арешту.

34. Особливості накладення, оскарження та виконання адміністративних стягнень у вигляді арешту з утриманням на гауптвахті.

35. Особливості Національної поліції України як суб'єкта, уповноваженого розглядати справи про адміністративні правопорушення.

36. Повноваження Національної поліції України у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху.

37. Повноваження органів та підрозділів Національної поліції України щодо складення процесуальних документів в справах про адміністративні правопорушення.

38. Заходи забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення, які застосовуються поліцейськими.

39. Протокольне оформлення поліцейськими адміністративного затримання, огляду та вилучення речей і документів.

40. Особливості винесення поліцією постанови про накладення адміністративних стягнень на місці вчинення правопорушення.

41. Поняття та види осіб, які беруть участь у провадженні в справах про адміністративні правопорушення.

42. Правовий статус інших учасників провадження в справах про адміністративні правопорушення.

43. Підвідомчість справ про адміністративні правопорушення Національній поліції України.

44. Поняття, завдання та порядок провадження в справах про адміністративні правопорушення.

45. Принципи провадження в справах про адміністративні правопорушення.

46. Характеристика стадій провадження в справах про адміністративні правопорушення, що підвідомчі Національній поліції.

47. Поняття, значення та види доказів в адміністративно-юрисдикційній діяльності.

48. Система органів, уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення.

49. Адміністративні стягнення, що накладаються працівниками поліції.

50. Порушення встановлених правил адміністративного нагляду особами, звільненими з місць позбавлення волі.

5.1.2. Теми курсових робіт

Навчальними планами не передбачено.

5.1.3. Теми наукових робіт

Навчальними планами не передбачено

6. Методи навчання

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни «Основи адміністративно-юрисдикційної діяльності» проводяться у вигляді лекційних та практичних занять за допомогою наступних методів навчання: *пояснювально-ілюстративний; репродуктивний метод (відтворення); метод проблемного викладу, евристичний, дискусійний методи тощо.*

Лекційні заняття проводяться у класичній формі із застосуванням мультимедійних презентацій (матеріалів). Практичні заняття передбачають вирішення практичних завдань, проведення квізів та вирішення кейсів, ділові ігри, моделювання практичних ситуацій, бінарні заняття за участю практичних працівників Національної поліції України.

Індивідуальна робота курсанта забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення дисципліни: підручників, навчальних та навчально-методичних посібників та матеріалів, методичних рекомендацій тощо. Для самостійної роботи курсантові також рекомендується відповідна наукова та фахова монографічна та періодична література.

7. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий контроль

Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту (1 семестр).

Контрольні питання, що виносяться на іспит (1 семестр):

1. Поняття, ознаки та види адміністративно-юрисдикційної діяльності.
2. Поняття «адміністративна юрисдикція» та її ознаки.
3. Адміністративно-правовий конфлікт (спір) як предмет адміністративної юрисдикції.
4. Поняття та особливості адміністративно-юрисдикційної діяльності органів та підрозділів Національної поліції України.
5. Поняття та ознаки адміністративного правопорушення.
6. Юридичний склад адміністративного правопорушення.
7. Склад адміністративного правопорушення, поняття та види об'єкта проступку.
8. Склад адміністративного правопорушення, поняття та ознаки об'єктивної сторони проступку.
9. Склад адміністративного правопорушення, поняття та ознаки суб'єктивної сторони проступку.
10. Склад адміністративного правопорушення, поняття та види суб'єктів адміністративних проступків.
11. Відмежування адміністративних проступків від злочинів, кримінальних та дисциплінарних проступків.
12. Поняття та особливості адміністративної відповідальності. Правові засади адміністративної відповідальності.
13. Підстави та види звільнення від адміністративної відповідальності.
14. Принципи адміністративної відповідальності.

15. Кодекс України про адміністративні правопорушення, його структура.
16. Поняття, мета та види адміністративних стягнень.
17. Загальні правила накладення адміністративних стягнень.
18. Строки накладення та погашення адміністративних стягнень. Порядок обчислення строків адміністративних стягнень.
19. Обставини, що пом'якшують і обтяжують адміністративну відповідальність.
20. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність.
21. Особливості адміністративної відповідальності посадових осіб, іноземців або осіб без громадянства.
22. Особливості притягнення до адміністративної відповідальності осіб, на яких розповсюджується дія дисциплінарних статутів та положень про дисципліну.
23. Особливості притягнення до адміністративної відповідальності неповнолітніх.
24. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх.
25. Повноваження органів Національної поліції України щодо здійснення провадження в справах про адміністративні правопорушення.
26. Повноваження органів (підрозділів) Національної поліції щодо складення процесуальних документів в справах про адміністративні правопорушення.
27. Повноваження Національної поліції України щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення і накладення адміністративних стягнень.
28. Поняття, завдання та принципи провадження в справах про адміністративні правопорушення.
29. Види проваджень у справах про адміністративні правопорушення.
30. Поняття та зміст стадій провадження в справах про адміністративні правопорушення.
31. Поняття та значення доказів в адміністративно-юрисдикційній діяльності.
32. Поняття та види джерел доказів, особливості їх збирання та фіксації.
33. Особливості доказування в справах про адміністративні правопорушення.
34. Обставини, за яких провадження в справі про адміністративні правопорушення не може бути розпочато, а розпочате підлягає закриттю.
35. Обставини, які звільняють від адміністративної відповідальності.
36. Поняття та види осіб, які беруть участь у провадженні в справах про адміністративні правопорушення.
37. Система органів, уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення, та їх компетенція.
38. Підвідомчість справ про адміністративні правопорушення Національній поліції України.
39. Процесуальний статус особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, її права та обов'язки та особливості їх реалізації.

40. Процесуальний статус інших учасників провадження в справах про адміністративні правопорушення (свідок, потерпілий, захисник, експерт, перекладач).

41. Підстави та порядок порушення справи про адміністративний проступок.

42. Загальна характеристика заходів забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення.

43. Процесуальний порядок, підстави та особливості адміністративного затримання особи. Строки адміністративного затримання особи.

44. Процесуальне оформлення адміністративного затримання особи.

45. Підстави та процесуальні особливості тимчасового вилучення посвідчення водія. Порядок відсторонення осіб від керування транспортним засобом.

46. Процесуальний порядок та особливості застосування процедури доставлення правопорушника.

47. Види та зміст процесуальних документів у провадженні у справах про адміністративні правопорушення.

48. Процесуальні документи, які забезпечують провадження у справах про адміністративні правопорушення. Матеріали, які додаються до протоколу про адміністративне правопорушення.

49. Протокол про адміністративне правопорушення, його юридичне значення, зміст та порядок складення.

50. Порядок і особливості розгляду справ про адміністративні правопорушення.

51. Постанова по справі про адміністративне правопорушення.

52. Порядок та строки оскарження постанов по справах про адміністративні правопорушення. Рішення за результатами перегляду справ про адміністративні правопорушення.

53. Постанова про накладення адміністративного стягнення як виконавчий документ.

54. Протокольне оформлення поліцейськими адміністративного затримання, огляду та вилучення речей і документів.

55. Адміністративні стягнення, що накладаються працівниками поліції.

56. Виконання постанов поліції про накладення адміністративних стягнень.

57. Адміністративні правопорушення в галузі охорони здоров'я населення.

58. Характеристика складу правопорушення «незаконне виробництво, придбання, зберігання, перевезення, пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів без мети збуту в невеликих розмірах».

59. Нормативно-правове регулювання питань, пов'язаних з адміністративними правопорушеннями в галузі житлових прав громадян, житлово-комунального господарства та благоустрою.

60. Характеристика правил благоустрою населених пунктів. Права та обов'язки громадян у сфері благоустрою.

61. Порушення правил тримання собак і котів: характеристика складу адміністративного правопорушення.

62. Адміністративна відповідальність за порушення правил паркування транспортного засобу та повноваження поліцейського в цій сфері.

63. Порушення водієм правил керування транспортним засобом, правил користування ремнями безпеки або мотошоломами. Перевищення встановлених обмежень швидкості руху, проїзд на заборонний сигнал регулювання дорожнього руху та порушення інших Правил дорожнього руху.

64. Характеристика порушення правил торгівлі і надання послуг працівниками торгівлі, громадського харчування та сфери послуг, громадянами, які займаються підприємницькою діяльністю.

65. Характеристика порушення правил торгівлі пивом, алкогольними, слабоалкогольними напоями і тютюновими виробами.

66. Склад правопорушення «торгівля з рук у невстановлених місцях».

67. Адміністративна відповідальність за порушення правил про валютні операції.

68. Особливості адміністративної відповідальності за порушення порядку провадження господарської діяльності.

69. Характеристика адміністративного правопорушення «дрібне хуліганство».

70. Склад правопорушення «куріння тютюнових виробів у заборонених місцях». Розпивання пива, алкогольних, слабоалкогольних напоїв у заборонених законом місцях або поява у громадських місцях у п'яному вигляді.

71. Порушення вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів України щодо захисту населення від шкідливого впливу шуму чи правил додержання тиші в населених пунктах і громадських місцях.

72. Характеристика адміністративного правопорушення «доведення неповнолітнього до стану сп'яніння».

73. Особливості кваліфікації азартних ігор, ворожіння у громадських місцях та заняття проституцією.

74. Характеристика адміністративного правопорушення «завідомо неправдивий виклик спеціальних служб».

75. Склад адміністративного правопорушення «невиконання батьками або особами, що їх замінюють, обов'язків щодо виховання дітей».

76. Особливості кваліфікації адміністративного правопорушення за вчинення домашнього насильства.

77. Булінг: поняття та адміністративна відповідальність.

78. Характеристика адміністративного правопорушення «Злісна непокоря законному розпорядженню або вимозі поліцейського, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону, військовослужбовця».

79. Форми участі громадян в охороні громадського (публічного) порядку і державного кордону.

80. Види громадських формувань та повноваження членів громадських формувань з охорони громадського (публічного) порядку і державного кордону.

81. Публічні заклики до невиконання вимог поліцейського чи посадової особи військової служби правопорядку у Збройних Силах України.

82. Порушення правил адміністративного нагляду особами, звільненими з місць позбавлення волі.

83. Порушення громадянами порядку придбання, зберігання, передачі іншим особам або продажу вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї. Ухилення від реалізації вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів.

84. Порушення працівниками підприємств, установ, організацій правил зберігання або перевезення вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів.

85. Порушення обмежень щодо ведення передвиборної агітації, агітація в день здійснення народного волевиявлення.

86. Здійснення передвиборної агітації у формах і засобами, що суперечать Конституції або законам України. Інше порушення встановлених законом обмежень щодо ведення передвиборної агітації.

87. Виготовлення або розповсюдження друкованих матеріалів, передвиборної агітації, які не містять відомостей про установу, що здійснила друк, їх тираж, інформацію про осіб, відповідальних за випуск.

88. Порушення порядку розміщення агітаційних матеріалів чи політичної реклами або розміщення їх у заборонених законом місцях.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання курсантів

Контрольні заходи оцінювання результатів навчання включають в себе поточний та підсумковий контроль.

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути заліки, екзамени; тести; аналітичні звіти, реферати, есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; інші види індивідуальних та групових завдань.

Поточний контроль. До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час семінарських та практичних занять;
- якості виконання самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, практичних занять і має на меті перевірку набутих курсантами знань, умінь та інших компетентностей з навчальної дисципліни, рівня їх підготовленості до заняття, виконання ними конкретних завдань, що окреслені для належного вивчення конкретної теми. Форми проведення поточного контролю – усне опитування слухачів, вирішення квізів та кейсів, перевірка виконаних робіт у зошиті для семінарських занять тощо.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національної системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Оцінки за

самостійну роботу виставляються в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності курсантів враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні, тощо); самостійна робота (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, розроблення спеціальних технічних пристроїв і приладів, моделей, комп'ютерних програм, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у формі, передбаченій в робочою програмою навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Курсант, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

$$\text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)} = \left(\frac{\text{Результат навчальних занять за семестр} + \text{Результат самостійної роботи за семестр}}{2} \right) * 10$$

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів, залікових книжках. **Присутність здобувачів на проведенні підсумкового контролю (заліку) обов'язкова.** Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на підсумковий контроль (екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (залік) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі, з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені, заліку), які використовуються при розрахунку успішності здобувачів, становить **50**.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру, та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені).

$$\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни} = \text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)} + \text{Кількість балів за підсумковим контролем}$$

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю (екзамен, залік) отримав незадовільну оцінку, складає його повторно. Повторне складання підсумкового екзамену чи заліку допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни: один раз – викладачеві, а другий – комісії, до складу якої входить керівник відповідної кафедри та 2-3 науково-педагогічних працівники.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів з семестровим контролем у формі екзамену чи заліку, то результат вивчення дисципліни в поточному семестрі визначається як середньоарифметичне значення балів, набраних у поточному та попередньому семестрах.

$$\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни} = \frac{\text{Підсумкові бали за поточний семестр} + \text{Підсумкові бали за попередній семестр}}{2}$$

У цьому розділі також повинні бути розроблені чіткі критерії оцінювання здобувачів вищої освіти під час поточного контролю (*робота на практичних, лабораторних та інших аудиторних заняттях, самостійна робота, виконання індивідуальних творчих завдань*) та підсумкового контролю.

Кафедра визначає вимоги до здобувачів стосовно засвоєння змісту навчальної дисципліни, а саме: кількість оцінок, яку він повинен отримати під час аудиторної роботи, самостійної роботи. Наприклад:

Робота під час навчальних занять	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Отримати не менше 4 позитивних оцінок	Підготувати реферат, виконати практичне завдання тощо	Отримати за підсумковий контроль не менше 30 балів

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
			Оцінка	Пояснення
12	97-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
11	94-96			
10	90-93			
9	85-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального , робота з двома-трьома незначними помилками.
8	80-84			
7	75-79		C	«Добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками або з однією–двома значними помилками.
6	70-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний неповністю , але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять помилки , робота з трьома значними помилками.
5	65-69			
4	60-64		E	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу освоєний частково , деякі практичні навички роботи не сформовані , частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана , або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального , робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки.
3	40-59	Незадовільно («не зараховано»)	F X	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний частково , необхідні практичні навички роботи не сформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано , або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
2	21-39			
1	1-20		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не освоєно , необхідні практичні навички роботи не сформовані , всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

10. Рекомендована література (основна, додаткова), інформаційні ресурси в інтернеті

Основна:

1. Адміністративне право України. Загальна частина у схемах : навч. посіб. / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; за заг. ред. В. В. Сокурєнка ; [О. В. Брусакова, Д. В. Швець та ін.]. Харків : ХНУВС, 2019. 236 с.
2. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін.; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання четверте. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 656 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/7874/%D0%90%D0%B4D0>
3. Адміністративне право України (загальна частина) : навч. посіб. / [Остапенко О. І. Ковалів М. В., Єсімов С. С. та ін.] ; [Вид. 2-е, доп.] Львів : СПОЛОМ, 2021. 616 с.
4. Адміністративна діяльність органів поліції України: підручник / О.І. Безпалова, О.В. Джафарова, В.А. Троян та ін.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. В.В. Сокурєнка; передм. В.В. Сокурєнка; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: ХНУВС, 2017. 432 с.
5. Адміністративно-юрисдикційна діяльність Національної поліції України: навч. посіб. За заг. ред. О. І. Безпалової ; [О. В. Джафарова, С. О. Шатрава, К. Л. Бугайчук та ін. ; передм. О. І. Безпалової] ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2020. 466 с.

Додаткова:

6. Судові, правоохоронні, контрольно-наглядові та правозахисні органи України. Підручник. / МВС України, Харків.нац.ун-т внутр. справ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. С.М. Гусарова ; [Гусаров С.М., Салманова О.Ю., Комзюк А.Т. та ін.]. Харків, 2020. 512 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/9887>
7. Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 336 с.
8. Адміністративно-юрисдикційна діяльність Національної поліції України: Навч. посібник / За заг. ред. заслуженого юриста України В.А. Глухвері. – Дніпро: Дніпроп. держ. унт внутр. справ, 2016. 264 с.
9. Білик В. М., Братель С. Г., Варивода В. І. та ін. Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліцейських : навч. посіб. / за ред. В. А. Кулікова. Київ : ФОП Маслаков, 2020. 288 с.
10. Адміністративна відповідальність та провадження в справах про адміністративні правопорушення: навч. посіб. / О. В. Кузьменко, М. В. Плугатар, І. Д. Пастух та ін.; за заг. ред. О. В. Кузьменко – К. : «Центр учбової літератури», 2016. 388 с.
11. Юридична відповідальність за корупційні правопорушення : підручник / В.Я. Настюк, О.Ю. Синявська, В.В. Мартиновський та ін.; за заг. ред. В.Я. Настюка. Харків : Право, 2019. 510 с.

12. Провадження в справах про адміністративні правопорушення у сфері охорони здоров'я : навч. посіб. / Б. О. Логвиненко. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. 106 с.

13. Адміністративна відповідальність : курс лекцій / В.К. Колпаков, О.В. Кузьменко, І.Д. Пастух та ін. Київ : Юрінком Інтер, 2016. 567 с.

14. Законодавче забезпечення правоохоронної діяльності: навч. посібник / за заг. ред. В.В. Сокурєнка. Харків: Стильна тип., 2017. 1164 с.

15. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях : навчальний посібник / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. НАПрН України О.М. Бандурки ; [О.І. Безпалова, О.В. Джафарова, С.М. Князєв та ін. ; передм. О.М. Бандурки] ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: ХНУВС, 2017. 242 с.

16. Вітвіцький, С.С. Адміністративне право та процес : навч. посіб. / С.С. Вітвіцький, Т.В. Хайлова, О.М. Пересада; Донец. держ. ун-т внутр. справ. Одеса : ВД "Гельветика", 2022. 400 с.

17. Адміністративний процес : навч. посіб. / [Салманова О. Ю., Комзюк А. Т., Гусаров С. М. та ін.] ; за заг. ред. О. Ю. Салманової, А. Т. Комзюка. Харків : ХНУВС, 2022. 412 с.

18. Правове регулювання адміністративних послуг (у схемах) : навч. посіб. / МВС П68 України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. В. В. Сокурєнка ; [О. В. Брусакова, К. О. Крут, І. В. Панова та ін.]. Харків : ХНУВС, 2021. 120 с.

19. Правоохоронна діяльність органів Національної поліції : Законодавство. Коментар. Роз'яснення/ уклад.: В.С. Ковальський, С.С. Чернявський; за заг. ред. В.С. Ковальського, С.С. Чернявського. – К.: Юрінком Інтер, 2022. 336 с.

20. Національна поліція України. Організаційно-правове забезпечення діяльності. / С. Петков, І. Іванов, М. Лошицький та ін., Київ: Центр навчальної літератури, 2023. 360 с.

21. Національна поліція України в умовах воєнного стану. Настільна книга поліцейського / Під. заг. ред. Копотуна І. М. Київ. ВД «Професіонал», 2022. 508 с.

22. Кравченко І.С. Основи управління в Національній поліції: навч. посіб. Дніпро: Видавець Біла К.О., 2020. 212 с.

23. Пам'ятка працівника патрульної поліції / авт. кол.: Гусаров С.М., Безпалова О.І., Резанов С.А., Завальний М.В. Харків : Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2015. 16 с.

24. Яременко А.О. Збірник ситуаційних задач зі службової діяльності та алгоритми дій працівників поліції щодо їх вирішення : навч. посіб. для курсантів, слухачів закл. вищ. освіти МВС України і правоохоронців органів та підрозділів НП України. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 231 с.

25. Закон України «Про Національну поліцію» : наук.-практ. комент. / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. В. В. Сокурєнка; [О.І. Безпалова, К.Ю. Мельник, О.О. Юхно та ін. ; передм. В.В. Сокурєнка]. Харків, 2016. 408 с.

26. Забезпечення Національною поліцією безпеки дорожнього руху: правові та організаційні аспекти: метод. рек. / В.І. Варивода, Д.А. Євдокимов, В.Г. Сюравичук та ін. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2019. 110 с.

27. Актуальні проблеми адміністративно-правового регулювання діяльності Національної поліції України: монографія / Гусаров С. М., Салманова О. Ю., Комзюк А. Т., Музичук О. М., Казанчук І. Д. / Міністерство внутрішніх справ України ; Харківський національний університет внутрішніх справ. – Харків : Факт, 2022. 452 с.

28. Будь О.А. Адміністративно-превентивні поліцейські заходи: сутність, система, підстави та порядок застосування : монографія. Харків : Фарт, 2021. 270 с.

29. Прокопенко О.Ю. Діяльність органів Національної поліції України як суб'єкта забезпечення правопорядку у регіоні: адміністративно-правові засади: монографія. Харків: В справі, 2016. 448 с.

30. Панасюк О.В. Адміністративно-деліктне право України: теоретичні питання розвитку та реформування: монографія. Харків: ФОП Панов, 2020. 549 с.

31. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху: монографія / Ю.С. Коллер, А.О. Собакаръ. Київ: «МП Леся», 2015. 204 с.

32. Молчанов Р.Ю. Адміністративно-юрисдикційна діяльність патрульної поліції у сфері безпеки дорожнього руху: дис. ... канд. юрид.наук: 12.00.07. Дніпро, 2018. 197 с.

33. Гусаров С.М. Сучасні законодавчі ініціативи удосконалення нормативно-правового забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні. / *Moderní aspekty vědy: XIV. Díl mezinárodní kolektivní monografie. Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. 2021. Str. 269-277.*

34. Комзюк А.Т. Проблеми визначення і врегулювання основних положень провадження в справах про адміністративні проступки. *Moderní aspekty vědy: XII. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. 2021. Str. 278. (ODDÍL 8. PRÁVO. P. 271-285).*

35. Салманова О.Ю., Комзюк А.Т. Адміністративна відповідальність за порушення правил зупинки, стоянки та паркування транспортних засобів. *Вісник ХНУВС. 2021. №3 (94). С. 150–161.*

36. Гусаров С. М., Комзюк А. Т., Салманова О. Ю. Деякі актуальні проблеми реформування інституту адміністративної відповідальності. *Форум права. 2017. №5. С. 112–119. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2017_5_17.pdf*

37. Казанчук І. Д. Правова характеристика принципів діяльності Національної поліції України та проблеми їх дотримання в сфері забезпечення публічної безпеки і порядку в умовах воєнного стану. *Актуальні питання у сучасній науці (Серія «Право»): журнал. №3(9). 2023. С. 319-332.*

38. Казанчук І.Д. Деякі міркування щодо удосконалення положень кодексу України про адміністративні правопорушення в частині посилення відповідальності за порушення законодавства у сфері захисту природних екосистем від пожеж. *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. Політологія. Соціологія. Право : зб. наук. праць. Київ, 2020. №4 (48). С. 70-75.

39. Тімашов В., Грицаєнко Я. Адміністративно-правовавідповідальність за порушення правил дорожнього руху. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. №4. С. 186–191.

40. Чанцева А.О. Особливості діяльності патрульної поліції із забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні в умовах воєнного стану. *Право UA*. 2022. №4. С. 185–193. DOI: <https://doi.org/10.32782/LAW.UA.2022.4.28>

41. Anatolii Komziuk, Olena Salmanova, Oleksii Salmanov. Responsibility for Administrative and Criminal Offenses in the Field of Use of Airspace of Ukraine (*Відповідальність за адміністративні та кримінальні правопорушення у сфері використання повітряного простору України*). *Integrated Computer Technologies in Mechanical Engineering – 2021. Synergetic Engineering* / Mykola Nechyporuk, Vladimir Pavlikov et al. (Eds.): *SPRINGER NATURE SWITZERLAND AG*. ICTM. 11/2021. Pp. 649-664 (Web of Science).

42. Sergiy Mykolaiovych Gusarov, Olha Zolotar, Marina Belanuk, Liudmyla Viktorivna Svyrydova. Legal Principles of Opposition to Separatism in the Modern State (*Правові засади протидії сепаратизму в сучасній державі*). *Amazonia investiga* (2020). Vol. 9. Núm. 29. P. 29-36. (Web of Science).

43. Halyna Shaulska, Iryna Kazanchuk, Hrygorii Bukanov. Legal and regulatory fundamentals of interaction of civil society and government authorities in the system of public administration (*Нормативно-правові основи взаємодії громадянського суспільства та органів державної влади в системі державного управління*). *Journal of Law and political sciences*. Vol. (37). ISSUE (2) APRIL 2023. P. 354-378. (Web of Science).

44. Valentyn Halunko, Nataliia Varenia, Sergiy Gusarov, Iryna Berezovska, Oleksander Griza. State regulation over operations with military goods as an protection element of a state national security (*Державне регулювання операцій з товарами військового призначення як елемент захисту національної безпеки держави*). *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*. (2020). Volume 23. Special Issue 1. P. 87-91. (Scopus).

45. Bezpalova, O., Dzhaferova, M., Volkovych, O., Rudoi, K., Minchenko, O. Police competence as a subject of countering and combating illicit drug trafficking (*Компетенція поліції як суб'єкта протидії та боротьби з незаконним обігом наркотиків*). *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*. (2020), 23 (4), pp. 1-6. (Scopus).

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 №254к/96-ВР. (в ред. від 01.01.2020). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>

2. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 №3166-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. №38. Ст. 385. (в ред. від 22.06.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>

3. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 №794-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. №13. ст.222. (в ред. від 31.03.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18>

4. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 10.12.2015 №889-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. №28. Ст. 250. (в ред. від 09.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>

5. Про запобігання корупції: закон України від 14.10.2014 №1700-VII. *Голос України* від 25.10.2014. 2014. №206. (в ред. від 28.05.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>

6. Про інформацію: Закон України: від 2.10.1992 №2657-XII. (в ред. від 27.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>

7. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 №2939-VI. (в ред. від 31.03.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>

8. Про звернення громадян: закон України від 02.10.1996 №393/96. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №47. Ст. 256. (в ред. від 31.03.2023). URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>

9. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 №580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. №40-41. стор. 1970, стаття 379. (в ред. від 02.08.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>

10. Про адміністративні послуги: Закон України 06.09.2012 №5203-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. №32. стр. 1705. ст.409. (в ред. від 27.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17>

11. Про дорожній рух: Закон України від 30.06.1993 №3353-XII. (в ред. від 01.06.2022). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3353-12>.

12. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016 №1402-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. №31, ст.545. в ред. від 15.04.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>

13. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 №889-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. №4. Ст. 43. (в ред. від 28.05.2023) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19/>

14. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України від 01.12.1994 №264-94-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. №52, стаття 455. (в ред. від 06.11.2022). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/264/94>

15. Про місцеві державні адміністрації : Закон України : від 09.04.1999 №586-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. №20-21. Ст. 3190. (в ред. від 27.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>

16. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 №280/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. №24. ст.170 (в ред. від 09.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр#Text>

17. Про військово-цивільні адміністрації: Закон України від 03.02.2015 №141-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. №13. ст.87. (в ред. від 09.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/141-19#Text>

18. Про громадські об'єднання : закон України від 22.03.2012 №4572-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. №1. Ст. 1. (в ред. від 27.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text>

19. Про дорожній рух: Закон України від 30.06.1993 №3353-XII. (в ред. від 01.06.2022). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3353-12>.

20. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: закон України від 22.06.2000 №1835-III. *Офіційний вісник України*. 2000. №30. Ст. 1248. (в ред. від 11.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1835-14#Text>

21. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23.02.2006 №3477-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. №30. Ст. 260. (в ред. від 11.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>

22. Про гарантії держави щодо виконання судових рішень : Закон України від 05.06.2012 *Офіційний вісник України*. 2012. №49. Ст. 1919. (в ред. від 11.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/4901-17>

23. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012. *Офіційний вісник України*. 2012. №62. Ст. 2509. (в ред. від 11.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>

24. Про безоплатну правову допомогу : Закон України від 02.06.2011 №3460-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. №51. Ст. 577. (в ред. від 11.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>

25. Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення: Закон України від 22.09.2005 №2899-IV. (в ред. від 11.07.2023). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2899-15>

26. Про транспорт : Закон України від 10.11.1994 №232/94-ВР (в ред. від 28.04.2023). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80#Text>

27. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 №8073-X (в ред. від 20.08.2023). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>

28. Кодекс адміністративного судочинства України : Закон України від 06.07.2005 №2747-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. №35–36, 37. Ст. 446. (в ред. від 07.09.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>

29. Про утворення військових адміністрацій : Указ Президента України від 24.02.2022 №68/2022. *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/68/2022#Text>

30. Про Правила дорожнього руху: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 №1306. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1306-2001-%D0%BF>

31. Про затвердження Порядку перевірки документів в осіб, огляду речей, транспортних засобів, багажу та вантажів, службових приміщень і житла громадян під час забезпечення заходів правового режиму воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 №1456. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1456-2021-п#n8>

32. Про затвердження Положення про Національну поліцію: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 №877. (в ред. від 18.05.2023). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248607704>.

33. Про затвердження Положення про дозвільну систему: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.10.1992 №576. (в ред. від 11.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-92-%D0%BF#Text>

34. Про функціонування системи фіксації адміністративних правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.11.2017 №833. (в ред. від 19.04.2022). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України*. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/833-2017-%D0%BF>

35. Про затвердження Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів: Постанова Кабінету Міністрів України від 06.05.2000 №770. (в ред. від 11.07.2023). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/770-2000-%D0%BF>

36. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: Наказ МВС України від 06.11.2015 №1376. (в ред. від 24.09.2021). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15>.

37. Про затвердження Порядку ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події: Наказ МВС України від 08.02.2019 №100. (в ред. від 15.04.2022). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0223-19#Text>

38. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі: Наказ МВС України від 13.01.2020 №13. *Офіційний вісник України* від 14.02.2020. №12, стор. 235, стаття 511.

39. Про затвердження Інструкції із застосування органами та підрозділами поліції технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису: Наказ МВС України від 18.12.2018 №1026. *Офіційний вісник України*. 2019. №11. Ст. 378.

40. Про затвердження Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції: Наказ МВС України, Міністерства охорони здоров'я від 09.11.2015 №1452/735 / ЛІГА: ЗАКОН.URL: <https://ips.ligazakon.net/document/RE27858?an=1>.

41. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про застосування поліцейського піклування: Наказ МВС України від 12.10.2020 №724. *Офіційний вісник України*. 2020. №97. Ст. 3161.

42. Про затвердження Інструкції про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, та патронів до них, а також боеприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів: Наказ МВС України від 21.08.1998 №622. (в ред. від 07.05.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0637-98#Text>

43. Про затвердження таблиць невеликих, великих та особливо великих розмірів наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, які знаходяться у незаконному обігу: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 01.08.2000. №188. (в ред. від 11.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0512-00>

44. Про затвердження Інструкції про примусове повернення і примусове видворення з України іноземців та осіб без громадянства: Наказ МВС України, Адміністрації державної прикордонної служби України, СБ України від 23.04.2012. №353/271/150. (в ред. від 11.07.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0806-12>

45. Про затвердження Порядку організації взаємодії Національної гвардії України та Національної поліції України під час забезпечення (охорони) публічної (громадської) безпеки і порядку: Наказ МВС України від 10.08.2016 №773. *Офіційний вісник України* від 07.10.2016. 2016. №77. стор. 103. Ст. 2582.

46. Про затвердження Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України : Наказ МВС України від 23.05.2017 №440. (в ред. від 01.04.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-17#n14>.

47. Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції та поліцейських офіцерів громад: Наказ МВС від 28.07.2017 №650. (в ред. від 03.06.2022). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1041-17>.

48. Інструкція з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України: Наказ МВС України від 19.12.2017 №1044. (в ред. від 21.08.2020). *Офіційний веб-сайт Верховної Ради України «Законодавство України»*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0686-18>.

Інформаційні ресурси в інтернеті

1. Офіційний сайт Верховної Ради України – <https://portal.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України – <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Офіційне Інтернет-представництво Президента України – <http://www.president.gov.ua>
4. Офіційний сайт Судова влада України – <https://court.gov.ua/>
5. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України «Урядовий портал» – <http://www.kmu.gov.ua/>
6. Офіційний сайт МВС України – <https://mvs.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Національної поліції України – <https://www.npu.gov.ua/>
8. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua/>
9. Наукова бібліотека Харківського національного університету внутрішніх справ – <https://lib.univd.edu.ua/>

Підписано до друку 25.08.2023. Папір офсетний. Друк офсетний.

Формат 60х90/16. Умов. друк. арк. 2,0. Обл.-вид. арк. 1,9.

Тираж 100 прим.

Видавець і виготовлювач –

Харківський національний університет внутрішніх справ,
просп. Л. Ландау, 27, м. Харків, 61080.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №3087 від 22.01.2008.